

DOTAZNÍK PRE DEZIGNOVANÚ KOMISÁRKU**Maria Luísová ALBUQUERQUEOVÁ****Finančné služby****1. Všeobecná spôsobilosť, európska angažovanosť a osobná nezávislosť**

Ktoré aspekty svojich osobných kvalifikácií a skúseností považujete za zvlášť dôležité vo funkcii komisárky a pri presadzovaní všeobecného európskeho záujmu, najmä v oblasti, za ktorú by ste mali niesť zodpovednosť? Ako prispějete k plneniu politických usmernení Komisie? Ako budete uplatňovať hľadisko rodovej rovnosti a začleňovať rodové hľadisko do všetkých oblastí politiky vo svojom portfóliu? Ako budete uplatňovať hľadisko mládeže?

Aké záruky nezávislosti môžete poskytnúť Európskemu parlamentu a ako by ste zabezpečili, aby žiadna Vaša činnosť v minulosti, súčasnosti ani budúcnosti nemohla sponchybníť plnenie Vašich úloh v rámci Komisie?

Som vyštudovaná ekonómka. Celý svoj profesionálny život – a to tak vo verejnom, ako aj v súkromnom sektore – sa zaoberám finančnými otázkami z mnohých uhlov pohľadu. Ako vysokoškolská učiteľka som vyučovala makroekonómiu a matematiku aplikovanú na finančné trhy. Svoje teoretické vedomosti som skombinovala s priamymi politickými skúsenosťami na ministerstve financií, kde som pracovala na generálnom riaditeľstve pre štátnu pokladnicu, a ako poradkyňa štátneho tajomníka pre štátnu pokladnicu a financie. Neskôr som bola tiež zodpovedná za finančné riadenie štátneho podniku REFER, ktorý pôsobí v oblasti železničnej infraštruktúry. Moje skúsenosti ako vedúcej oddelenia pre emisiu cenných papierov a trhy v národnej agentúre pre riadenie verejného dlhu mi pomohli plne si uvedomiť hlboké prepojenie medzi verejnými rozpočtami, náladou na trhu a finančnou stabilitou. K mojím úlohám patrilo zastupovanie úradu pre riadenie dlhu vo výboroch EÚ, konkrétne v podvýbore pre trhy so štátnymi cennými papiermi a v pracovnej skupine pre koordinovanú činnosť, čo je expertná skupina, ktorej úlohou je diskutovať o finančných nástrojoch EÚ potrebných na riešenie krízy štátneho dlhu. Tieto skúsenosti mi zásadne pomohli vykonávať náročné funkcie námestníčky ministra financií a štátnej ministerky financií, a to v čase, keď Portugalsko čelilo akútnej hospodárskej a menovej kríze. Štyri a pol roka som sa zúčastňovala na všetkých zasadnutiach Rady ECOFIN a Euroskupiny a úzko som spolupracovala s mnohými inštitúciami EÚ vrátane Európskej komisie. Vďaka mojej práci ako poslankyňa národného parlamentu sa moje politické zručnosti ešte viac prehĺbili. Ako poslankyňa som bola členkou Výboru pre európske záležitosti, v ktorom som pracovala na zabezpečení pokračujúcich úzkych väzieb medzi Portugalskom a orgánmi EÚ.

K týmto bohatým skúsenostiam z verejného sektora pripájam dôkladnú znalosť fungovania finančných trhov a vplyvov pravidiel EÚ a vnútroštátnych pravidiel v praxi, ktorú som ešte viac prehĺbila pôsobením u poskytovateľa služieb v oblasti správy úverov Arrow Global, plc, a v globálnej banke Morgan Stanley. Zároveň som mala tú česť byť členkou fóra na vysokej úrovni pre úniu kapitálových trhov, ktoré Komisia zriadila v roku 2019. Naša správa prispela k iniciatívam Komisie na podporu únie kapitálových trhov a zahŕňala odporúčania, ktoré majú stále zásadný význam pre plnenie politických priorít predsedníčky von der Leyenovej.

V posledných 15 rokoch som sa zúčastnila na kľúčových rokovaníach a rozhodnutiach, ktoré nám majú poskytnúť tie správne nástroje na predchádzanie novým finančným krízam a krízam v eurozóne, vrátane vytvorenia bankovej únie. Nedávne krízy a ich negatívne následky pre životy a očakávania občanov v celej EÚ, ako aj pre ich dôveru v inštitúcie EÚ posilnili moju angažovanosť v prospech európskeho projektu ešte viac. Pevne verím, že riešenia týchto kríz môžeme nájsť len prostredníctvom spolupráce v záujme spoločného blaha. Som preto pevne presvedčená, že je dôležité budovať Úniu založenú na zásadách subsidiarity a proporcionality a napredovať vo všetkých oblastiach, v ktorých spoločný postup prináša lepšie výsledky než riešenie problémov na čisto vnútroštátnej úrovni. Zodpovednosť, ktorú v sebe nesie moje členstvo v Komisii v prípade môjho potvrdenia vo funkcii, preto beriem so všetkou vážnosťou. Ide o záväzok, s ktorým je spojená veľká zodpovednosť, pretože je nevyhnutné zabezpečiť, aby všetky členské štáty, občania a podniky v celej EÚ chápali posilňovanie finančnej

kapacity na znižovanie nerovností a zvyšovanie prosperity a aktívne sa na tomto procese podieľali, čím sa dosiahne náš cieľ, ktorým je zlepšenie konkurencieschopnosti.

Ak budem vymenovaná za komisárku, využijem všetky svoje zručnosti a schopnosti na vytvorenie európskej únie úspor a investícií, ktorá bude zahŕňať bankové a kapitálové trhy, finančnú stabilitu a hospodársku súťaž a ktorej cieľom bude vytvoriť lepšie príležitosti pre občanov na zlepšenie ich finančnej situácie, mobilizovať súkromné investície a realizovať zelenú, digitálnu a sociálnu transformáciu. Zameriam sa tiež na vykonávanie a presadzovanie pravidiel v oblasti finančných služieb, najmä s cieľom bojovať proti finančnej trestnej činnosti a posilniť sankcie EÚ, a budem sa usilovať o zjednodušenie našich pravidiel všade tam, kde to bude možné, v snahe uľahčiť život občanom a podnikom, a o naplnenie cieľov vo všetkých oblastiach uvedených v mojom poverovacom liste.

Plne si uvedomujem, že ženy sú stále nedostatočne zastúpené na všetkých úrovniach. Uvedomujem si tiež, že občania – a najmä mladí ľudia a ženy – často nemajú potrebné zručnosti na to, aby dokázali spravovať svoje financie alebo orientovať sa v čoraz zložitejšom a rýchlo sa meniacom finančnom ekosystéme. Víтам, že Európsky parlament silno podporuje uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti a opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa obavy mládeže zohľadňovali vo všetkých oblastiach politiky. Zaisťím tiež vyvážené zastúpenie žien a mužov vo svojom tíme. V rámci svojho portfólia – ak budem vymenovaná – a v súlade s poverovacím listom by som sa chcela zamerať najmä na finančnú gramotnosť ako spôsob riešenia oboch týchto výziev. Som odhodlaná viesť každoročné dialógy s mladými ľuďmi, pričom prvý z nich sa bude organizovať už počas mojich prvých 100 dní vo funkcii. Budem sa riadiť duchom a literou kódexu správania členov Komisie a budem aktualizovať aj svoje verejne dostupné vyhlásenie o záujmoch, ak by v ňom nastali zmeny. Budem sa vyhýbať akejkolvek pozícii alebo situácii, ktorá by mohla spochybniť moju nezávislosť, nestrannosť alebo dostupnosť v službách Komisie a predsedníčku Komisie budem informovať o každej situácii, ktorá by mohla viesť ku konfliktu záujmov pri výkone mojich úradných povinností. Som pevne presvedčená, že zodpovednosť a transparentnosť nie sú len požiadavkou, ale morálnym imperatívom, ktorý budem ochotne dodržiavať.

Budem plne rešpektovať zmluvy EÚ a povinnosť vždy konať v záujme Únie. Som veľmi poctená, že mám opäť príležitosť slúžiť verejnému záujmu. Všetky skúsenosti a odborné znalosti, ktoré som získala na rôznych pozíciách, využijem na to, aby som slúžila len a len záujmom Únie.

2. Riadenie portfólia a spolupráca s Európskym parlamentom

Môžete sa zaviazat', že budete Parlament riadne informovať o svojej činnosti, ako aj o činnosti svojich útvarov? V čom podľa Vás spočíva Vaša zodpovednosť voči Parlamentu?

Aké konkrétne záväzky ste pripravená prijať, pokiaľ ide o Vašu spoluprácu s Parlamentom a prítomnosť v Parlamente, či už vo výboroch, alebo v pléne, ako aj o transparentnosť, spoluprácu a účinné opatrenia v nadväznosti na pozície Parlamentu a jeho žiadosti o legislatívne iniciatívy? Ste v súvislosti s plánovanými iniciatívami alebo prebiehajúcimi postupmi pripravená včas poskytovať Parlamentu informácie a dokumenty rovnako ako Rade?

Ak budem vymenovaná, privilégium stať sa členkou kolégia komisárov prijmem so ct'ou a pokorou. Ako členka kolégia budem podporovať náš spoločný politický program a prevezmem politickú zodpovednosť za činnosť v rámci svojho portfólia bez toho, aby bola dotknutá zásada kolegiality Komisie. V prípade môjho vymenovania budem vykonávať svoje povinnosti v plnej spolupráci s ostatnými členmi Komisie, v súlade s pracovnými metódami a v súlade s medziinštitucionálnymi rozhodnutiami o viacročnom plánovaní.

Som odhodlaná spolupracovať s Parlamentom vo všetkých fázach procesu tvorby politik aj politického dialógu a udržiavať vzťah založený na otvorenosti, transparentnosti, vzájomnej dôvere, pravidelnom podávaní správ a výmene informácií, najmä aby Parlament mohol účinne vykonávať demokratický dohľad. Ak budem vymenovaná, pozorne si vypočujem obavy Európskeho parlamentu a v snahe reagovať na jeho požiadavky budem spolupracovať s kolégiom komisárov. Predovšetkým budem úzko spolupracovať s Výborom Európskeho parlamentu pre hospodárske a menové veci (výbor ECON) ako hlavným gestorským výborom v mojej oblasti činnosti. Budem pravidelne informovať jeho členov a spolupracovať s inými príslušnými výborami v závislosti od rozhodnutia Parlamentu o výbere gestorských výborov, a tiež sa budem zúčastňovať na príslušných rozpravách počas plenárnych zasadnutí.

Podobne bude môj kabinet a GR FISMA, za ktoré budem zodpovedať, ak budem vymenovaná, spolupracovať s Európskym parlamentom a výborom ECON na základe zásad dôvery, transparentnosti, obojsmerného toku informácií a vzájomnej pomoci, a to pri vedomí požiadavky plnej zodpovednosti voči Európskemu parlamentu.

Veľmi dobre si uvedomujem, že výsledky tak v politickom dialógu, ako aj v rámci legislatívnych iniciatív môže priniesť len účinná a lojálna spolupráca. Budem pracovať na dosiahnutí konsenzu v súlade s rámcovou dohodou z roku 2010 a Medziinštitucionálnou dohodou o lepšej tvorbe práva z roku 2016. Som plne odhodlaná podporiť zámer predsedníčky Komisie posilniť osobitný vzťah medzi Európskym parlamentom a Komisiou a som pripravená osobne sa zúčastňovať na dôležitých rokovaníach v rámci dialógu a prispieť k aktívnej a pravidelnej účasti na schôdzach výborov a pravidelnému a priamemu toku informácií s predsedom parlamentného výboru a zabezpečiť dostupnosť dvojstranných stretnutí a priamu komunikáciu s členmi výboru, ako aj poskytovanie rýchlych a jasných informácií v nadväznosti na vyjadrené názory.

Okrem toho som odhodlaná v plnej miere vykonávať zmluvy, Medziinštitucionálnu dohodu o lepšej tvorbe práva a spomínanú rámcovú dohodu. Podľa zmlúv EÚ sú Európsky parlament a Rada spoluzákonodarcami v rámci riadneho legislatívneho postupu a budem rešpektovať zásadu rovnakého zaobchádzania s oboma inštitúciami. Podporujem záväzok predsedníčky von der Leyenovej posilniť právo iniciatívy Európskeho parlamentu a záväzok Komisie reagovať na parlamentné uznesenia.

Otázky Výboru pre hospodárske a menové veci

Únia kapitálových trhov (CMU)

3. Ako by sa podľa Vás mala rozvíjať únia kapitálových trhov/únia úspor a investícií? Aké konkrétne kroky podniknete v záujme jej rozvoja a aký bude ich harmonogram? Do akej miery sa v týchto krokoch zohľadnia osobitné odporúčania uvedené v správach Letta, Noyer a Draghi?

Únii úspor a investícií, ktorá zahŕňa úniu kapitálových trhov, ako aj bankovú úniu, sa v poslednom čase oprávnene venuje veľká pozornosť a patrí medzi prioritné záväzky predsedníčky. Teší ma, že rozvoj kapitálových trhov EÚ si získal všeobecné uznanie a v súčasnosti sa považuje za jasnú potrebu a nie iba za niečo, čo by bolo dobré mať, ak chceme udržateľne financovať naše ambiciózne politické ciele, ako je zelená, digitálna a sociálna transformácia. Politická dynamika, ktorú som pozorovala v pozadí únie úspor a investícií, môže byť hnacou silou pozitívnych zmien, ale len vtedy, ak sa premietne do konkrétnych politických opatrení.

Moja vízia je jasná: únia úspor a investícií by mala byť kľúčovým nástrojom na podporu širšieho cieľa EÚ, ktorým je posilnenie udržateľnej konkurencieschopnosti Únie a uľahčenie transformácie. Únia úspor a investícií doplní a podporí ďalšie kľúčové iniciatívy EÚ, ako je napríklad Dohoda o čistom priemysle. Verejné orgány to nedokážu dosiahnuť samy – do reforiem musia byť zapojené všetky zainteresované strany, a to aj z dotknutých sektorov a občianskej spoločnosti, pričom za ne musia i prevziať zodpovednosť. Ak chceme vybudovať úniu úspor a investícií, musíme dosiahnuť pokrok vo viacerých oblastiach činnosti, čím sa zabezpečí, aby všetky členské štáty a všetky zainteresované strany mali prospech zo silných, integrovaných finančných trhov a dobre rozvinutých domácich trhov, aby sa na nikoho nezabudlo. Bez dobre fungujúcich kapitálových trhov na úrovni EÚ aj na vnútroštátnej úrovni nemôžeme v nadchádzajúcich rokoch uspokojiť naše investičné potreby.

Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, chcem vytvoriť úniu úspor a investícií, ktorá podporuje konkurencieschopnosť, prosperitu a spravodlivosť pre všetkých občanov a podniky v EÚ. Naším hlavným cieľom by malo byť, aby sa európske úspory čo najúčinnejšie nasmerovali na financovanie produktívnych a strategických investícií, čím sa maximalizujú prínosy pre občanov a podniky. Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, chcem budovať úniu kapitálových trhov aj bankovú úniu súdržným spôsobom, aby únia úspor a investícií pomohla EÚ dosiahnuť „bod zlomu“, po ktorom sa vyššia miera rastu, konkurencieschopnosti a tvorby bohatstva domácností môžu navzájom posilňovať. To si bude vyžadovať naše spoločné trvalé úsilie a nie je tu stanovená žiadna „cieľová čiara“.

Som presvedčená, že do únie úspor a investícií bude nevyhnutné začleniť banky, keďže práve ony zohrávajú kľúčovú úlohu pri prepájaní úspor a investícií v Európe. Po prvé, banky budú naďalej držať významnú časť úspor občanov a budú poskytovať nevyhnutné financovanie väčšine spoločností v Európe. Po druhé, silné európske banky, ktoré pôsobia cezhranične, sú potrebné pre kľúčové služby kapitálového trhu, ako je kótovanie a obchodovanie. Po tretie, integrované bankové trhy by tiež prispeli k efektívnejšiemu pridelovaniu finančných prostriedkov v rámci hospodárstva EÚ. Som presvedčená, že ambiciózne výsledky pri spisoch týkajúcich sa kľúčových štrukturálnych prvkov bankovej únie – najmä prebiehajúca reforma krízového riadenia a ochrany

vkladov a vytvorenie európskeho systému ochrany vkladov (EDIS) – prispievajú k ďalšej integrácii bankového sektora a posilnia finančnú stabilitu. Pokrok však závisí od rozhodnutia a podpory na najvyššej politickej úrovni v EÚ, a to zo strany Európskeho parlamentu a členských štátov.

Ústredným prvkom únie úspor a investícií musia byť občania. Môžu mať z nej veľký prospech a byť rozhodujúcimi aktérmi jej úspechu. Musia mať väčší prospech z kapitálových a bankových trhov EÚ a musia mať lepšiu podporu pri budovaní bohatstva domácností. Občania by mali mať možnosť nechať „pracovať“ viac svojich úspor na kapitálových trhoch a zároveň byť primerane chránení, čím sa umožní diverzifikácia financovania investícií v celej EÚ a poskytovanie kapitálu, ktorý podniky v EÚ naliehavo potrebujú na to, aby mohli byť konkurencieschopné, inovovať a dosiahnuť udržateľnú zelenú, digitálnu a sociálnu transformáciu.

Pochádzam z krajiny na periférii Únie, a preto si veľmi dobre uvedomujem, že situácia a potreby občanov a podnikov, pokiaľ ide o úspory a investície, sa v jednotlivých členských štátoch značne líšia. Únia úspor a investícií musí fungovať pre všetky členské štáty bez ohľadu na ich veľkosť, súčasnú úroveň rozvoja kapitálového trhu alebo hospodársku situáciu. Musíme sa zamerať na rozvoj hlbokých a integrovaných kapitálových trhov na európskej úrovni, ktoré budú založené na silných a dobre rozvinutých kapitálových trhoch vo všetkých členských štátoch. Na tento účel musia členské štáty prevziať plnú zodpovednosť za úniu úspor a investícií a aktívne sa zapojiť do identifikácie toho, čo funguje dobre a čo nie. To umožní prijať najlepšie postupy na úrovni EÚ, a podporí sa tým aj rozvoj miestneho trhu. Projektu únie kapitálových trhov sa venujem už dlho a dobre chápem, čo funguje a čo nie. Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, nadviažem na predchádzajúce úsilie a získané poznatky a, čo je dôležité, zohľadním príspevky všetkých zainteresovaných strán. Niektoré opatrenia uľahčujúce vytvorenie únie úspor a investícií by preto podľa môjho názoru mohli mať formu opatrení „zdola nahor“, ktoré by mohli riadiť a vykonávať členské štáty s podporou a koordináciou zo strany Komisie. Vaša podpora, vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci, bude mať v tomto smere mimoriadny význam.

Pokiaľ ide o lehoty a konkrétne kroky, ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, v prvých mesiacoch od nástupu do funkcie predstavím celkový prístup k tomu, ako môžu EÚ, členské štáty a účastníci trhu dosiahnuť rozhodujúci pokrok smerom k únii úspor a investícií. V tejto súvislosti a vzhľadom na súčasnú politickú dynamiku, ktorá sprevádza úniu úspor a investícií, sa domnievam, že politické opatrenia by sa mali zamerať na obmedzený súbor transformačných opatrení, ktoré možno vykonať v horizonte piatich rokov. Zároveň si myslím, že by sa to malo uskutočniť pri menšej miere regulácie, než to bolo v posledných rokoch. Iniciatívy v rámci únie úspor a investícií by mali tiež zahŕňať návrhy na zjednodušenie a zníženie regulačného zaťaženia, najmä pre malé a stredné podniky.

Pri vymedzovaní priorít únie úspor a investícií chcem vychádzať z práce Európskeho parlamentu a Rady a nedávnych správ Enrica Letta a Maria Draghiho, ako aj z ďalších správ vydaných na vnútroštátnej úrovni, najmä z Noyerovej správy, a uľahčiť prístup na úrovni celej EÚ. V ich záveroch sa poukazuje na niekoľko dôležitých otázok vrátane potreby zvýšiť stimuly pre podnikateľských „anjelov“ a súkromných/verejných investorov do predštartovného kapitálu, zatriktívniť európske akciové trhy pre prvotné verejné ponuky akcií (IPO) a pre spoločnosti po ich vstupe na burzu, znížiť regulačnú fragmentáciu v oblastiach, ako je platobná neschopnosť, zdaňovanie alebo infraštruktúra finančného trhu, podporiť retailové investície, a to aj ponukou dlhodobých sporiacich produktov, zlepšiť finančnú gramotnosť, preskúmať regulačný rámec pre sekuritizáciu alebo usilovať sa o komplexnejší a integrovanejší dohľad.

Takéto reformy sú nepochybne potrebné. Pred tým, než sa rozhodnem, čo v prípade môjho potvrdenia vo funkcii komisárky navrhmem, by som však chcela podrobnejšie preskúmať, aké sú hlavné problémy, a ďalej diskutovať s Európskym parlamentom, členskými štátmi a všetkými zainteresovanými stranami s cieľom určiť naše spoločné priority. Viem napríklad, že útvary Komisie zorganizovali prvú výmenu názorov s cieľom identifikovať prekážky integrácie obchodovania a poobchodných činností a rozšíriť investičné fondy investujúce do inovatívnych a rastúcich podnikov. Na budúci rok by sa mala dokončiť štúdia, ktorá by mala poskytnúť viac informácií o týchto prekážkach konsolidácie. Tiež viem, že útvary Komisie začali v októbri verejnú konzultáciu o tom, ako možno oživiť sekuritizáciu. Aj v iných oblastiach, ako je zlepšenie systému dohľadu na úrovni EÚ, plánujem – ak budem potvrdená vo funkcii komisárky – dôkladne konzultovať a spolupracovať so všetkými zainteresovanými stranami, aby sme posúdili, do akej miery sa existujúce nástroje efektívne využívajú a či by boli potrebné ďalšie štrukturálne zmeny. Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, všetky tieto preskúmania faktov a dialógy budú mať zásadný význam pre moje konanie v nadchádzajúcich mesiacoch, v úzkej spolupráci s ostatnými členmi kolégia, a v konečnom dôsledku pre dosiahnutie nášho spoločného cieľa, ktorým je konkurencieschopnejšia a spravodlivejšia Únia.

4. Ako zamýšľate ďalej rozvíjať (poobchodnú) infraštruktúru trhov Únie ako základ ďalšej trhovej integrácie? Myslite si, že nedávna revízia nariadenia o infraštruktúre európskych trhov umožní, aby sa zúčtovanie derivátov denominovaných v eurách presunulo na finančné centrá? Aké kroky podniknete s cieľom navrhnuť jednoduchý a lacný sporiaci a investičný produkt v Únii, a tak zabezpečiť primeranú ochranu retailových spotrebiteľov a investorov, a zvýšiť účasť na kapitálových trhoch? Aké budú Vaše podnety na zlepšenie finančnej gramotnosti? Myslite si, že pravidlá sekuritizácie treba zmeniť teraz alebo až po úplnom zriadení únie kapitálových trhov, a ako by to mohlo ovplyvniť finančnú stabilitu Únie? Plánujete navrhnuť legislatívnu reformu, aby sa upravit rámec dohľadu nad kapitálovými trhmi, ako napríklad v prípade SSM?

Infraštruktúry finančných trhov vrátane tých, ktoré sa používajú na poskytovanie poobchodných služieb, majú zásadný význam pre fungovanie kapitálových trhov EÚ. Na to, aby naše finančné trhy zostali globálne konkurencieschopné, musí byť táto infraštruktúra odolná, efektívna a inovatívna. Bohužiaľ, existujú prekážky, ktoré bránia vytvoreniu skutočne jednotného trhu pre poobchodné služby v EÚ. V ich odstraňovaní sa dosiahol určitý pokrok, ale mnohé z nich stále pretrvávajú, ako sa uvádza v nedávnych správach expertov na vysokej úrovni.

Útvary Komisie nedávno zorganizovali výmenu názorov medzi príslušnými zainteresovanými stranami o identifikácii zostávajúcich prekážok integrácie obchodných a poobchodných služieb. Na budúci rok by sa tiež mala dokončiť štúdia, ktorá by mala poskytnúť viac informácií. Práce prebiehajú aj v iných oblastiach týkajúcich sa únie kapitálových trhov vrátane práva obchodných spoločností a insolvenčného práva, a ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, budem spolupracovať najmä s komisárom pre demokraciu, spravodlivosť a právny štát s cieľom zabezpečiť, aby sme všetci prijali súdržné opatrenia na pomoc podnikom a rozvoj jednotného trhu spôsobom, ktorý primerane chráni spotrebiteľov a retailových investorov, pri súčasnom zjednodušení príslušných pravidiel, ktoré podporujú konkurencieschopnosť. Už teraz mi je jasné, že musíme ďalej pracovať na odstraňovaní prekážok, ktoré bránia trhovej integrácii trhu s poobchodnými službami.

Centrálne protistrany pre zúčtovanie (CCP) zohrávajú kľúčovú úlohu pri riadení rizík na kapitálových trhoch a podpore ich bezproblémového fungovania. Centrálne protistrany sú preto kľúčovými aktérmi pri vytváraní úspešnej únie kapitálových trhov. Nedávne preskúmanie nariadenia o infraštruktúre európskych trhov známeho ako EMIR 3, na ktorom sa Európsky parlament a Rada dohodli vo februári tohto roku, stanovuje rámec na podporu konkurencieschopných a atraktívnych zúčtovacích trhov v EÚ pri súčasnom zabezpečení finančnej stability.

Hoci konečný kompromis, ktorý dosiahli spoluzákodarcovia o aktívnom účte, je menej ambiciózny než riešenie navrhované Komisiou, vytvára rovnováhu medzi silnejším regulačným zásahom a trhovo orientovaným prístupom. Ide o prvý krok k zníženiu nadmernej závislosti od centrálnych protistrán z tretích krajín, ktoré majú podstatný systémový význam, a k zmierneniu súvisiacich rizík. Aktívny účet v kombinácii s ďalšími opatreniami na zvýšenie atraktívnosti a konkurencieschopnosti zúčtovacích trhov EÚ by mal začať proces, prostredníctvom ktorého sa bude naďalej rozvíjať zúčtovanie v EÚ a zníži sa nadmerná závislosť našich finančných trhov od určitých centrálnych protistrán z tretích krajín. Nariadenie EMIR 3 nám umožní pozorne sledovať, do akej miery prinesie kombinácia týchto opatrení želané výsledky. Budem nabádať účastníkov trhu, aby čo najlepšie využili ponúkané príležitosti a pomohli vytvoriť hlboký a likvidný zúčtovací trh v EÚ a zmierniť potenciálne riziká ohrozujúce našu finančnú stabilitu.

Pokiaľ ide o jednoduchý a nízkonákladový sporiaci a investičný produkt, chcem zdôrazniť, že je potrebné vytvoriť skutočný jednotný trh s takýmito produktmi tým, že sa uľahčí a podporí prístup retailových investorov k takýmto produktom. Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, budem spolupracovať so všetkými zainteresovanými stranami, aby sme určili najlepší spôsob, ako napredovať a dosiahnuť primeranú rovnováhu medzi všetkými dotknutými záujmami. Tento výsledok by mal zabezpečiť, aby retailoví investori pri investovaní na kapitálových trhoch mali možnosť prijímať informované investičné rozhodnutia, boli primerane chránení a aby sa s nimi spravodlivo zaobchádzalo. Retailoví investori budú motivovaní viac investovať len vtedy, ak budú môcť dôverovať trhom, že im prinesú slušné výnosy a vyhovejú ich preferenciám, napríklad ak chcú podporovať udržateľné projekty. Okrem toho bude mimoriadne dôležité zlepšiť finančnú a digitálnu gramotnosť, aby retailoví investori mohli prijímať informované rozhodnutia a vyhli sa finančným podvodom a podvodným aktivitám. Pokiaľ ide o tieto témy, dovoľujem si takisto odkázať vážené pani poslankyne a vážených páňov poslancov na moju odpoveď na otázku na písomné zodpovedanie 8.

Sekuritizácia je nepochybne dôležitá, no prv, než začneme diskutovať o spôsobe riešenia jednotlivých problémov na tomto trhu, je nevyhnutné ich aj pochopiť. Preto je podľa mňa dobré, že útvary Komisie začali cieľenú verejnú konzultáciu o sekuritizácii. Ak budem potvrdená vo funkcii, na základe jej výsledkov budem môcť rozhodnúť o najlepšom postupe, pokiaľ ide o načasovanie aj obsah akýchkoľvek návrhov. Ak získané dôkazy preukážu, že

sú potrebné okamžité opatrenia, budeme musieť konať. Samozrejme, musíme zabezpečiť, aby žiadna z našich činností alebo ich absencia neohrozili finančnú stabilitu.

Rozdiely v regulácii a dohľade bránia rozvoju integrovaných kapitálových trhov, čím sa zvyšujú náklady a znižuje konkurencieschopnosť. Mnohé z týchto rozdielov môžu byť tiež na úkor investorov, na ktorých sa môžu v jednotlivých členských štátoch vzťahovať rôzne úrovne ochrany. Zlepšený systém dohľadu na úrovni EÚ môže byť kľúčovým faktorom na dosiahnutie plného potenciálu našich kapitálových trhov tým, že sa zníži miera neefektívnosti, dosiahnu úspory z rozsahu a podporí sa dôvera vo fungovanie trhov. Takýto systém by bol nápomocný pri znižovaní regulačného zaťaženia. Existujú rôzne spôsoby, ako zlepšiť dohľad. Jedným z nich je spoločný dohľad na úrovni EÚ, v rámci ktorého jeden orgán dohľadu vykonáva dohľad nad určitými účastníkmi trhu (ako napríklad jednotný mechanizmus dohľadu v bankovníctve) v rôznych členských štátoch. Ďalším spôsobom je zabezpečiť, aby vnútroštátne orgány dohľadu, ktoré fungujú vedľa seba, lepšie zladili svoje prístupy a výsledky, a spoločne tak zabezpečovali konvergentný dohľad. Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, plánujem viesť dôkladné konzultácie so všetkými zainteresovanými stranami a spolupracovať s nimi v oblasti potreby posilniť mechanizmy dohľadu v EÚ. Na základe ich pripomienok by sa posúdili možnosti zlepšenia systému dohľadu a navrhli vhodné následné opatrenia. Ak budem potvrdená vo funkcii, budem v tomto procese počítvať s podporou Európskeho parlamentu a členských štátov.

Banková únia

5. Ako sa plánujete sústrediť na dobudovanie bankovej únie? V čom budú predovšetkým spočívať Vaše kroky, aby sa pokročilo pri zriaďovaní systému EDIS, v súlade s parametrami uvedenými vo Vašom poverovacom liste? Ako plánujete riešiť bankovú konsolidáciu na úrovni Únie? Ste odhodlaná čo najskôr v plnej miere vykonávať normy Bazilej III?

Finančná stabilita je predpokladom udržateľného rastu a konkurencieschopnosti, aj keď sama osebe nepostačuje. Ako ministerka financií Portugalska som sa podieľala na riadení zlyhaní viacerých bánk v dôsledku celosvetovej finančnej krízy v rokoch 2008/2009. Počas hospodárskej krízy, ktorá nasledovala, množstvo ľudí prišlo o prácu a svoje bývanie a mnohé podniky mali problémy a museli ukončiť činnosť. Táto skúsenosť ma naučila, že ochrana finančnej stability a vkladateľov je nevyhnutná pre ochranu blahobytu domácností a podnikov. Prvky bankovej únie, ktoré už boli zavedené, výrazne prispeli k zabezpečeniu odolnosti bankového sektora. To sa jasne ukázalo na jar 2023, keď zbankrotovalo niekoľko regionálnych bánk v USA a Credit Suisse mohla nasledovať, zatiaľ čo bankám v EÚ sa podarilo dobre zvládnuť súvisiace hospodárske otrasy a zamedziť riziku finančnej náklady.

Doteraz sa pri rozvoji bankovej únie dôraz kládol najmä na súbory pravidiel a inštitucionálnu štruktúru. Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, chcem, aby sa ústredným prvkom bankovej únie do väčšej miery stali práve občania a podniky. Svoju činnosť by som chcela zamerať na to, čo im môže banková únia priniesť: napríklad ochrana vkladov musí byť spoľahlivá, aby podniky a podnikatelia mohli rozvíjať svoje projekty a prispievať k rastu nášho hospodárstva. Okrem toho by banková únia mala viesť k tomu, aby banky poskytovali lepšie a lacnejšie finančné služby, a to na základe účinnej cezhraničnej hospodárskej súťaže. Úspory by sa mali v EÚ využívať čo najproduktívnejšie a banky by mali podporovať investovanie zo strany podnikov: toto musia byť konečné ciele bankovej únie a širšej európskej únie úspor a investícií. V tejto súvislosti môže ďalšia konsolidácia umožniť bankám rozvíjať efektívnejšie obchodné modely, zvýšiť mieru inovácií, viac investovať do informačných technológií (IT), rásť na jednotnom trhu, súťažiť na medzinárodnej úrovni a posilniť odolnosť voči otrasom prostredníctvom diverzifikácie. Zároveň podporujem rozmanitosť bankových obchodných modelov.

Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, v záujme ďalšieho rozvoja bankovej únie stanovím tieto priority:

Po prvé, budem pracovať na zachovaní nášho účinného prudenciálneho rámca. Celá moja predchádzajúca odborná prax mi potvrdzuje, aké dôležité je mať spoľahlivý a solídny prudenciálny rámec. Mojmým východiskovým bodom je vykonávanie bankového balíka, ktorý do práva EÚ zaviedol konečné prvky noriem Bazilej III. Politikou EÚ je uplatňovať medzinárodne dohodnuté normy na všetkých 4 500 bánk v EÚ, a nielen na veľké banky pôsobiace na medzinárodnej úrovni, ako je to v prípade iných jurisdikcií. Bankám poskytujeme dostatok času na to, aby sa prispôbili novým pravidlám. Dovoľte mi to povedať veľmi jasne: musíme pravidlá implementovať, a nie rušiť. Musíme však mať na pamäti aj medzinárodnú konkurencieschopnosť a možné dôsledky oneskorenia a rozdielov pri zavádzaní noriem v iných dôležitých jurisdikciách. Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, budem nabádať našich medzinárodných partnerov, aby čo najskôr vykonali dohodnuté bazilejské reformy s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky. A myslím si, že po pätnástich rokoch zásadných bankových reforiem by sme mali urobiť pauzu a tomuto rámcu nechať čas, aby sa stabilizoval, hoci v budúcnosti môžu byť ešte kde-tu potrebné ciele zmeny.

Po druhé, ak budem potvrdená vo funkcii, budem pracovať na kompromise o rámci krízového riadenia a ochrany vkladov (CMDI), ktorý by priniesol skutočný pokrok v riadení zlyhaní bánk a zabezpečil finančnú stabilitu. Silnejší rámec CMDI by mal poskytnúť orgánom vhodné nástroje na riešenie situácie zlyhávajúcich bánk akejkoľvek veľkosti a s akýmkoľvek obchodným modelom, čím by sa zachovala hodnota namiesto toho, aby sa zničila. Podľa môjho názoru by sa rokovania o rámci CMDI mali začať čo najskôr, a ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, vynaložím úsilie na nájdanie kompromisov medzi pozíciami Európskeho parlamentu a Rady, ktoré povedú k zlepšeniu súčasného rámca a posilnia finančnú stabilitu.

Po tretie, budem pracovať na určení ďalšieho postupu pre európsky systém ochrany vkladov (EDIS) s cieľom zabezpečiť rovnakú ochranu pre všetkých vkladateľov bez ohľadu na to, kde v bankovej únii sa nachádzajú, ktorý bude riešiť riziko šírenia nákazy, ktoré môže mať zlyhanie miestnych bánk na iné banky a iné krajiny. Chcem prísť s riešením, ktoré by mohol podporiť Európsky parlament aj Rada, pričom práve tu môže byť Parlament veľmi nápomocný. Výbor ECON prijal na konci predchádzajúceho volebného obdobia zaujímavú správu, v ktorej sa identifikujú východiskové prvky pre dosiahnutie kompromisu. Keďže diskusie o systéme EDIS už takmer desať rokov stagnujú, mali by sme byť otvorení aj rôznym možnostiam, ako dosiahnuť konsenzus. Ochota všetkých strán je tu kľúčová, a ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, som pripravená uľahčiť dosiahnutie dohody.

Po štvrté, preskúmam, ako by sa mali riešiť ďalšie relevantné otázky identifikované v posledných rokoch. Musíme sa zamyslieť nad tým, ako zabezpečiť, aby v čase krízy miestne pobočky bánk využívali podporu svojej materskej spoločnosti so sídlom v inom členskom štáte. A musíme preskúmať prekážky cezhraničného poskytovania bankových služieb na jednotnom trhu. Nie sú to jednoduché otázky. Sú však dôležité na zabezpečenie toho, aby banková únia skutočne prinášala občanom a podnikom v EÚ výhody a účinne prispievala k vytvoreniu našej únie úspor a investícií.

Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, budem v tomto úsilí počítat' s podporou Európskeho parlamentu. Parlament vo svojej výročnej správe o bankovej únii za rok 2023 opísal bankovú úniu ako zásadný doplnok hospodárskej a menovej únie a jednotného trhu. Zdôraznil potenciál integrovanej bankovej únie zlepšiť hospodársku súťaž a možnosť voľby pre spotrebiteľov v retailovom bankovníctve, a to aj prostredníctvom lepších príležitostí na poskytovanie cezhraničných bankových služieb. Okrem toho zdôraznil výhody diverzifikovaného a konkurencieschopného bankového sektora v EÚ. S týmito postojmi plne súhlasím.

EÚ si nemôže dovoliť ďalšie oneskorenia, keďže rozdiely v konkurencieschopnosti v porovnaní s inými jurisdikciami, napríklad so Spojenými štátmi, sa naďalej prehľbujú. Nastal čas dosiahnuť pokrok v oblasti CMDI, EDIS a všetkých ďalších spisov, ktoré sú potrebné na ďalší rozvoj bankovej únie.

6. Tieňové štruktúry financovania, ktoré v súčasnosti nespádajú pod regulačný rámec, môžu predstavovať problémy, najmä pokiaľ ide o makroprudenciálne aspekty. Čo si myslíte o prepojení medzi nebankovými finančnými inštitúciami a tradičným bankovým systémom a potenciálnymi iniciatívami v tejto súvislosti?

Nebankové finančné inštitúcie, ako sú správcovské spoločnosti, investičné fondy, investičné spoločnosti, dôchodkové fondy, poisťovne a v menšej miere neregulované subjekty, ako sú rodinné kancelárie, štátne investičné fondy, finančné spoločnosti a vnútroštátne dôchodkové fondy, sú kľúčovým zdrojom financovania pre spoločnosti, banky a vlády a sú etablovanými poskytovateľmi finančných služieb v Európskej únii a vo svete. Zohrávajú dôležitú úlohu v reakcii EÚ na výzvu, ktorou je: 1) prilákanie súkromného kapitálu na financovanie našich politických priorít a digitálnej, zelenej a sociálnej transformácie a inovačných podnikov, ako sa uvádza v nedávnych správach expertov na vysokej úrovni, a 2) poskytovanie finančných služieb hospodárstvu EÚ a zvyšku sveta.

Fórum Komisie na vysokej úrovni o únii kapitálových trhov, v rámci ktorého som spolupredseda podskupine pre zapojenie retailových investorov, v roku 2020 poukázalo na to, že kľúčovým cieľom únie kapitálových trhov je podporovať hospodársku konkurencieschopnosť a rast poskytovaním rozmanitejších zdrojov financovania na účely inovácií, a tým na zvýšenie produktivity. Nebankové finančné inštitúcie sú zdrojom finančnej rozmanitosti, keďže financujú najmä samy seba a investujú prostredníctvom kapitálových trhov, a sú tiež kľúčovým zdrojom investícií a financovania pre banky a ďalšie súkromné a verejné sektory.

V posledných rokoch nebankové sektory rástli z hľadiska celkových finančných aktív viac ako bankový sektor. Som si dobre vedomá toho, že v dôsledku stresových udalostí v posledných rokoch, ako bola kríza likvidity počas pandémie COVID-19, finančný škandál Archegos alebo kríza investičných fondov orientovaných na záväzky, sa v medzinárodných politických diskusiách objavili obavy o finančnú stabilitu nebankových finančných inštitúcií a mnohé jurisdikcie mimo EÚ a v rámci EÚ a medzinárodné organizácie prišli so svojimi iniciatívami. Potenciálne

zraniteľné miesta sa týkajú pripravenosti na šoky likvidity, zvyšovania nadmerného využívania finančnej páky, najmä prostredníctvom finančných pôžičiek a derivátov, a neznámych účinkov čoraz užších väzieb medzi týmito subjektmi a tradičným bankovým systémom.

Som presvedčená, že odolnosť nebankových finančných inštitúcií je predpokladom ich účinného príspevku k úspechu únie úspor a investícií, ktorá je kľúčovou prioritou Komisie v súlade s politickými usmerneniami. Vítam preto, že Európsky parlament vo svojej správe o bankovej únii za rok 2023 uznal aj to, že je potrebné zvýšiť ich odolnosť. Okrem toho sa v správe zdôraznilo, že je dôležité vytvoriť regulačné nástroje a nástroje dohľadu, aby sa zabránilo kríze likvidity a rizikám vyplývajúcim zo vzájomného prepojenia medzi bankami a nebankovými finančnými inštitúciami. Nebankové finančné inštitúcie, ktoré sú regulované na úrovni EÚ, podliehajú spoľahlivým regulačným režimom, najmä smernici o trhoch s finančnými nástrojmi, smernici o PKIPCP, smernici o správcoch alternatívnych investičných fondov, nariadeniu o infraštruktúre európskych trhov a smernici Solventnosť II, ktoré boli všetky nedávno zmenené. Tieto subjekty pôsobia v rámci Európskeho systému finančného dohľadu, ktorý monitoruje aj riziká pre finančnú stabilitu prostredníctvom európskych orgánov dohľadu, Európskeho výboru pre systémové riziká (ESRB) a príslušných vnútroštátnych orgánov. Treba preto poznamenať, že útvary Komisie nedávno začali cieľnú konzultáciu, v rámci ktorej sa na základe týchto úspechov zhromažďujú dôkazy o primeranosti existujúcich makroprudenciálnych politík na riešenie systémových rizík, ktoré vyplývajú z činnosti nebankových finančných inštitúcií. Očakávam tiež, že táto konzultácia odhalí oblasti, ktoré do veľkej miery neboli predmetom predchádzajúcich legislatívnych opatrení, vrátane nebankových finančných inštitúcií, ktoré v súčasnosti nepatria do regulačnej oblasti EÚ, a tým lepšie objasní, či sú potrebné ďalšie opatrenia. Výsledky konzultácie zároveň pomôžu posúdiť, ako zlepšiť dohľad nad rizikom likvidity vo fondoch peňažného trhu.

Dôležitou témou, ktorú treba mať na pamäti, sú aj finančné väzby medzi bankami a nebankovými finančnými inštitúciami, tzv. prepojenosť, a vítam, že správa Európskeho parlamentu o bankovej únii z roku 2023 upriamuje politickú pozornosť na túto problematiku. Domnievam sa, že je dôležité sledovať tieto expozície – a jednotný mechanizmus dohľadu ECB to už robí – a odrádzať od nadmerného prijímania rizika, najmä ak ho nesprievádza primerané riadenie rizík. Vďaka podpore Parlamentu Únia nedávno prostredníctvom bankového balíka 2024 (nariadenie o kapitálových požiadavkách 3) posilnila požiadavky stanovené v kontexte rámca veľkej majetkovej angažovanosti, ktoré musia banky dodržiavať v súvislosti so svojimi expozíciami voči určitým nebankovým finančným inštitúciám. Na tento účel sa v bankovom balíku vyžaduje zverejňovanie súhrnnej expozície bánk voči sektoru nebankových finančných inštitúcií, pričom sa zameriava najmä na expozície voči nebankovým subjektom, na ktoré sa nevzťahuje regulačný rámec EÚ, a na konkrétne regulované subjekty, ako sú fondy peňažného trhu alebo alternatívne investičné fondy s vysokým pákovým efektom. Stanovuje sa v ňom tiež mandát pre Európsky orgán pre bankovníctvo, aby preskúmal existujúce usmernenia o nebankových finančných inštitúciách a predložil správu o ich príspevku k únii kapitálových trhov a o expozíciách bánk voči týmto subjektom.

Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, budem ďalej skúmať, ako zabezpečiť odolnosť nebankových finančných inštitúcií, berúc do úvahy riziká, ktoré predstavujú, ale aj ich prínos k únii úspor a investícií, a tým ku konkurencieschopnosti nášho hospodárstva. Okrem toho budem naďalej spolupracovať s európskymi zainteresovanými stranami a medzinárodnými partnermi, najmä prostredníctvom Rady pre finančnú stabilitu, aby sme monitorovali najnovší vývoj, posúdili vznikajúce riziká a zraniteľné miesta, plnili záväzky G20 a G7 týkajúce sa reformy sektora nebankových finančných inštitúcií a podľa možnosti zabezpečili koordinovanú a dobre navrhnutú reakciu na riešenie zraniteľných miest nebankových finančných inštitúcií a zabránili regulačnej arbitráži v dnešnom integrovanom globálnom finančnom systéme.

Udržateľné financovanie

7. Aké ďalšie kroky sú potrebné, aby Únia bola naďalej globálnym lídrom v oblasti udržateľného financovania, aby sa uvoľnil kapitál na investovanie do digitálnej a zelenej transformácie a posilnil rámec udržateľného financovania? Ako plánujete pracovať na vytvorení medzinárodného základu pre udržateľné financovanie, aby sa zvýšila interoperabilita a účinnosť noriem udržateľného financovania vo všetkých jurisdikciách? Ako plánujete zjednodušiť a zlepšiť použiteľnosť vrátane zníženia administratívnej záťaže a oznamovacích povinností a zracionalizovať rámec udržateľného financovania tak, aby sa zároveň dosahovali požadované ambiciózne výsledky? Myslíte si, že súčasné nariadenie o zverejňovaní informácií o udržateľnosti v sektore financií pomáha retailovým investorom posúdiť riziká ohrozujúce udržateľnosť a prijímať informované investičné rozhodnutia a že investičné produkty uvádzané na trh ako udržateľné by mali spĺňať kritériá minimálnej udržateľnosti?

Ako sa uvádza v mojom poverovacom liste od predsedníčky von der Leyenovej, musíme ďalej rozvíjať udržateľné financovanie, najmä v oblasti transformácie a odolnosti proti zmene klímy, a zabezpečiť, aby EÚ zostala v tejto oblasti svetovým lídrom.

Rámec EÚ pre udržateľné financovanie je už z veľkej časti zavedený. Vzhľadom na naliehavú potrebu konať bol súbor nástrojov vytvorený v pomerne krátkom čase, od roku 2018. Prvé signály sú vo všeobecnosti povzbudivé. Vidíme, že ekologické investície neustále rastú. Zároveň je jasné, že tento nový rámec a súvisiace požiadavky na podávanie správ sú v krátkodobom horizonte spojené s novými nákladmi a investície nemusia vždy priniesť okamžitú návratnosť prostriedkov. Náklady spojené s neriešením klimatických výziev sú však čoraz zjavnejšie.

Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, budem vychádzať z existujúceho rámca a pracovať na zjednodušení požiadaviek s cieľom znížiť zbytočnú záťaž bez toho, aby boli ohrozené naše spoločné ciele Európskej zelenej dohody. V tejto chvíli chápem, že nepotrebujeme nové významné požiadavky alebo predpisy, ale pravdepodobne potrebujeme prispôbiť a doladiť tie súčasné, aby spĺňali daný účel. V snahe zjednodušiť a uľahčiť uplatňovanie príslušného rámca by sa mali vykonávať aj ciele preskúmania. Takisto je mimoriadne dôležité naďalej podporovať zainteresované strany v ich implementačnom úsilí. Je potrebné, aby bol súbor nástrojov ešte jednoduchší a primeranejší pre menších účastníkov trhu, a to aj pokiaľ ide o nepriame účinky povinností uložených väčším účastníkom, a viac uľahčil rozšírenie financovania transformácie pre všetkých aktérov bez ohľadu na ich východiskovú pozíciu, pričom treba mať na pamäti, že významné kroky smerom k dosiahnutiu cieľov udržateľného rozvoja, aj keď sa prijímajú postupne, sú lepšie ako žiadne. Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, budem pracovať na zlepšení celkovej použiteľnosti rámca znížením administratívnej záťaže pre podniky a jeho zjednodušením, aby bol použiteľnejší pre širšiu škálu aktérov vrátane malých a stredných podnikov, a to bez ohrozenia základných cieľov a bez vytvárania podmienok priaznivých pre environmentálne klamlivú reklamu. Aby som ďalej presadzovala tieto priority, budem úzko spolupracovať s výkonnou podpredsedníčkou pre čistú, spravodlivú a konkurencieschopnú transformáciu, komisárom pre hospodárstvo a produktivitu, vykonávanie a zjednodušenie, komisárkou pre životné prostredie, odolnosť v oblasti vody a konkurencieschopné obehové hospodárstvo a komisárom pre klímu, nulovú bilanciu emisií a čistý rast.

Musíme naďalej poskytovať usmernenia k vykonávaniu, najmä pokiaľ ide o európske štandardy vykazovania informácií o udržateľnosti, taxonómiu a normu pre európske zelené dlhopisy. Musíme zabezpečiť, aby požiadavky na zverejňovanie informácií a plánovanie transformácie pre spoločnosti boli konzistentné v celom rámci. Mali by sa tiež vypracovať konkrétne riešenia na lepšie zohľadnenie potrieb malých a stredných podnikov a prípadne malých spoločností so strednou trhovou kapitalizáciou vrátane vypracovania jednoduchých a prístupných štandardov vykazovania. Mali by sme zohľadniť spätnú väzbu týkajúcu sa výziev uvádzaných v prvých rokoch vykonávania a vykonať potrebné úpravy celého rámca na základe súdržného a celostného prístupu. Už prebieha verejná konzultácia o nariadení o zverejňovaní informácií o udržateľnosti v sektore financií a na základe tejto spätnej väzby posúdime správny ďalší postup. Mali by sme tiež preskúmať delegované akty o taxonómii EÚ s cieľom zahrnúť viac hospodárskych činností, uľahčiť používanie existujúcich kritérií, ako je zásada „nespôsobať významnú škodu“, a zabezpečiť, aby prechodné činnosti zostali na dôveryhodnej ceste transformácie v súlade s klimaticky neutrálnym hospodárstvom a aby požiadavky na zverejňovanie informácií v rámci taxonómie boli nákladovo efektívne. Napokon by sme mali ďalej uľahčovať toky údajov a strojovú čitateľnosť a na tento účel v plnej miere využívať jednotné európske miesto prístupu (ESAP).

Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, budem pokračovať v práci na nariadení o zverejňovaní informácií o udržateľnosti v sektore financií, aby sme účinnejšie bojovali proti environmentálne klamlivej reklame a umožnili konečným investorom lepšie pochopiť, ako finančné produkty, o ktorých nákupe uvažujú, prispievajú k udržateľnosti. Na tento účel by sme mali v prvom rade zväziť zmeny environmentálnych a sociálnych informácií a informácií v oblasti správy a riadenia (ESG), ktoré sa majú zverejňovať v prípade finančných produktov, aby sa

zlepšila ich porovnateľnosť a spoľahlivosť. Investorom by sa mali poskytnúť spoľahlivé, zmysluplné a ľahko zrozumiteľné informácie, aby sa predišlo potenciálne zavádzajúcim tvrdeniam alebo zložitým procesom. Zverejňovanie informácií podľa nariadenia o zverejňovaní informácií o udržateľnosti v sektore financií musí byť takisto v súlade s ostatnými zverejňovanými informáciami podľa širšieho rámca pre udržateľné financie. Bolo by to v prospech retailových investorov aj tvorcov produktov. Po druhé, musíme posúdiť uskutočniteľnosť systému kategorizácie finančných produktov z hľadiska udržateľnosti. Súčasnú zneužívajúcu prácu ako systému pre pseudooznačovanie vytvára riziká environmentálne klamlivej reklamy a riziká ochrany investorov a nezabezpečuje presnú kategorizáciu produktov. Jednoduchý systém kategorizácie založený na jasných cieľoch a spoľahlivých kritériách by mohol investorom uľahčiť pochopenie ponúkaných produktov a zabrániť zavádzajúcim tvrdeniam o ESG. Všetky tieto kroky by pomohli prilákať nových investorov, ktorí majú záujem o nákladovo efektívne ekologické výrobky, a mobilizovať dlhodobé úspory pre ekologické investície ako súčasť hlbšej integrovanej únie úspor a investícií.

Nesmieme však zabúdať ani na to, že zmena klímy a zhoršovanie životného prostredia sú globálnou výzvou. Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, budem pokračovať v práci na medzinárodných fórach a s partnerskými jurisdikciami na uľahčení interoperability medzi našimi rámcami. Väčšia interoperabilita, najmä v oblasti taxonómie a zverejňovania informácií o udržateľnosti, prispieje k rozvoju cezhraničných kapitálových trhov s rovnakými podmienkami pre spoločnosti EÚ. Taxonómia EÚ inšpirovala podobné rámce, napríklad aj v Južnej Afrike, Kolumbii, Singapure a Mexiku. V oblasti financovania transformácie by sme mali pokračovať vo vypracúvaní potrebných zásad a nástrojov na zosúladienie finančných činností s cieľmi v oblasti klímy a udržateľného rozvoja v súlade so zásadami a pravidlami EÚ. To zase prispieje k zachovaniu rovnakých podmienok a konkurencieschopnosti aktérov EÚ a zároveň k zvýšeniu globálnych ambícií v oblasti klímy a životného prostredia. V oblasti zverejňovania informácií by sme mali íť naďalej príkladom. Prístup EÚ k podávaniu správ vrátane dvojitej významnosti inšpiroval jurisdikcie ako Švajčiarsko a Čína. Viaceré krajiny (napr. Japonsko a Spojené kráľovstvo) takisto začleňujú faktory ESG do investičných rozhodnutí. Napokon by Komisia mala naďalej stavať na veľmi vysokej úrovni interoperability, ktorá sa už dosiahla medzi normami EÚ a globálnymi normami v oblasti podávania správ, s cieľom znížiť potenciálne zaťaženie spoločností EÚ.

Otázka Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa

8. Vo Vašom poverovacom liste od Vás predsedníčka Európskej komisie žiada, aby ste zabezpečili, že pravidlá EÚ budú poskytovať primeranú ochranu ochrany spotrebiteľov a retailových investorov, aby mohli prijímať informované rozhodnutia, pričom sa má zároveň zvýšiť ich účasť na kapitálových trhoch za spravodlivejších podmienok, najmä so zreteľom na zavádzanie umelej inteligencie vo finančnom sektore. Aké konkrétne opatrenia, a to aj v legislatívnej oblasti, prijmete na dosiahnutie uvedených cieľov? Na tento účel sa od Vás žiada, aby ste pracovali na stratégii zameranej na finančnú gramotnosť. Aký máte plán a aké opatrenia podniknete na rozvoj tejto stratégie?

Retailoví investori musia byť pri investovaní oprávnení prijímať informované investičné rozhodnutia, musia byť primerane chránení a musí sa s nimi spravodlivo zaobchádzať. Domnievam sa, že ide o dôležité predpoklady, ktoré musia byť splnené, aby retailoví investori zvýšili svoju účasť na kapitálových trhoch. Retailoví investori budú motivovaní viac investovať len vtedy, ak budú cítiť, že môžu dôverovať trhom, že im poskytnú slušné zisky a zohľadnia ich investičné preferencie. Zvýšenie účasti retailových investorov pomôže aj hospodárstvu EÚ. Finančné prostriedky sa môžu použiť na investície, aby sme mohli dosiahnuť naše hospodárske ciele, ako je financovanie inovácií, startupov a digitálnej, sociálnej a zelenej transformácie.

Na dosiahnutie uvedených cieľov bude ako prvý krok nevyhnutné urýchlene odsúhlasiť a implementovať stratégiu Komisie pre retailové investície, ktorá bude v súlade s uvedenými cieľmi. Bez ohľadu na konečný výsledok je však jasné, že opatrenia plánované v stratégii pre retailové investície pravdepodobne nebudú dostatočné na to, aby priniesli zásadnú zmenu v postoji retailových investorov k investovaniu. Musíme urobiť viac.

Pokiaľ ide o budúcnosť, na základe konzultácií a skúseností, ktoré som získala ako spolupredsedníčka expertnej skupiny na vysokej úrovni pre účasť retailových investorov na únii kapitálových trhov, mám v úmysle, ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, rozšíriť zameranie, preskúmať spôsoby vytvorenia skutočného jednotného trhu pre jednoduché, nízkonákladové investičné a sporiace produkty s cieľom zabezpečiť väčší výber, nižšie ceny a lepší prístup k takýmto produktom. Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, dôkladne posúdim, či pre takéto produkty existuje účinný a fungujúci jednotný trh a ako a do akej miery môžu rôzne spôsoby investovania prilákať nových investorov, a to aj prostredníctvom využívania ľahko dostupných digitálnych nástrojov, a či existujú správne podmienky na to, aby spoločnosti EÚ rástli a ponúkali nákladovo efektívne a transparentné cezhraničné produkty s dobrou návratnosťou, pričom tiež zabezpečia, aby retailoví investori boli dobre informovaní.

V niektorých členských štátoch sme videli príklady, keď sa úspešne zaviedli investičné a sporiace účty, ktoré poskytujú daňové stimuly a podporujú retailové investície. Chcem sa bližšie pozrieť na to, ako tieto systémy fungujú a čo prispelo k ich úspechu. Akékoľvek úsilie v tomto smere by si vyžadovalo spoločné opatrenia na úrovni EÚ aj na vnútroštátnej úrovni. Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, budem úzko spolupracovať s ostatnými členmi kolégia, najmä s komisárom pre demokraciu, spravodlivosť a právny štát, a so všetkými zainteresovanými stranami, aby sme dosiahli tieto ciele.

Umelá inteligencia môže pomôcť spotrebiteľom a retailovým investorom prijímať informovanejšie rozhodnutia tým, že zabezpečí rýchle spracovanie údajov a poskytne personalizované informácie prístupnejším spôsobom, čím sa produkty a služby viac prispôbia individuálnym potrebám spotrebiteľov. Môže to zlepšiť prístup na kapitálové trhy. Samozrejme, príležitosti prinášajú aj riziká, takže na zabezpečenie dôvery bude dôležité včasné vykonávanie aktu o umelej inteligencii. Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, budem úzko spolupracovať s výkonnou podpredsedníčkou pre technologickú suverenitu, bezpečnosť a demokraciu, aby sme zabezpečili bezproblémové a účinné začlenenie uplatňovania aktu o umelej inteligencii do existujúceho finančného dohľadu.

Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, budem tiež pokračovať v dôležitej práci v oblasti finančnej gramotnosti, ktorá sa vykonala počas posledného funkčného obdobia. V súlade s požiadavkou uvedenou v poverovacom liste navrhнем osobitnú stratégiu. Finančná gramotnosť je dôležitou životnou zručnosťou, ktorú je potrebné rozvíjať v ranom veku, pretože ľudia tak môžu byť oveľa lepšie pripravení prijímať informované finančné rozhodnutia a plánovať do budúcnosti. Vzhľadom na nárast online podvodov musia byť spotrebiteľia finančných služieb čoraz lepšie informovaní a pripravení čeliť kybernetickým podvodom. Žiaľ, úroveň finančnej a digitálnej gramotnosti v EÚ je stále príliš nízka: z výsledkov prieskumu Eurobarometra z júla 2023 vyplýva, že len 18 % občanov EÚ vykazuje vysokú úroveň finančnej gramotnosti. Úroveň finančnej gramotnosti sa takisto výrazne líši medzi členskými štátmi, ako aj medzi rôznymi skupinami v rámci členských štátov, ku ktorým patria najmä ženy, mladí ľudia a starší ľudia s nižšou úrovňou gramotnosti. Nízka finančná gramotnosť ovplyvňuje osobný a finančný blahobyt jednotlivcov, domácností a širšej spoločnosti.

Budem musieť posúdiť a identifikovať zostávajúce prekážky, ktoré bránia úplnej účinnosti doteraz vykonanej dobrej práce, a konzultovať a zvážiť vhodné následné opatrenia. Akákoľvek stratégia sa určite zameria na spôsoby, ako podporiť a zintenzívniť výmenu najlepších postupov medzi členskými štátmi a poskytnúť ďalšie usmernenia na vykonávanie existujúcich rámcov finančných kompetencií. Dobre si uvedomujem právomoci Komisie v tejto oblasti a dôkladne preskúmam možnosti politiky po konzultácii so zainteresovanými stranami z rôznych sektorov a v spolupráci s ostatnými členmi kolégia s cieľom zabezpečiť zavedenie vhodných opatrení. V tejto súvislosti počítam s podporou Európskeho parlamentu, pretože finančná gramotnosť je jednoznačne oblasťou, ktorá si vyžaduje dôslednú a účinnú spoluprácu všetkých.

Na záver by som chcela zdôrazniť, že hoci úsilie o zlepšenie finančnej gramotnosti je dôležitým doplnkom pravidiel ochrany spotrebiteľa, nikdy nemôže nahradiť pevný právny rámec pre ochranu spotrebiteľa.

Otázka Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

9. Vašou úlohou bude pokračovať v práci v oblasti digitálnych financií, ako aj na vykonávaní nového balíka opatrení na boj proti praniu špinavých peňazí.

Aké kroky plánujete s cieľom posúdiť zavádzanie systémov umelej inteligencie vo finančnom sektore, a to aj ich súlad s osobitnými požiadavkami na vysokorizikové systémy umelej inteligencie, ktoré sú stanovené v akte o umelej inteligencii (napríklad systémy riadenia rizík alebo posúdenie vplyvu na ľudské práva)? Aké prioritné kroky podniknete v záujme účinného vykonávania nového jednotného súboru pravidiel v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí, najmä pokiaľ ide o finančný, ale aj nefinančný sektor, ako aj nové právomoci, kompetencie a nástroje, ktoré majú k dispozícii finančné spravodajské jednotky, s cieľom predchádzať praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, odhaľovať ich a bojovať proti nim?

V mojom poverovacom liste ma predsedníčka von der Leyen požiadala, aby som pokračovala v práci na digitálnych financiách, a najmä aby som posúdila zavádzanie umelej inteligencie v oblasti financií. Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, v snahe dosiahnuť naše spoločné ciele budem spolupracovať s ostatnými členmi kolégia a využívať podporu GR FISMA, európskych orgánov dohľadu (ESA) a novovytvoreného úradu Európskej komisie pre umelú inteligenciu. Samozrejme budem úzko spolupracovať aj s Európskym parlamentom a Radou. V prípade môjho potvrdenia budem vychádzať z práce, ktorá už bola vykonaná, najmä z nedávnych konzultácií a cielenej osvetovej činnosti zameraných na získanie poznatkov od zainteresovaných strán o súčasnom vývoji na trhu, ako aj o potenciálnych rizikách a prekážkach brániacich zavádzaniu umelej inteligencie vo finančnom sektore. Budem úzko spolupracovať aj s komunitou orgánov dohľadu a úradom pre umelú inteligenciu s cieľom

zabezpečiť súlad s osobitnými požiadavkami na vysokorizikové systémy umelej inteligencie, ktoré sú uvedené v akte o umelej inteligencii. Keďže umelá inteligencia predstavuje mnohé príležitosti a riziká na celosvetovej úrovni, v prípade potvrdenia vo funkcii komisárky budem spolupracovať s našimi medzinárodnými partnermi, ako sú Rada pre finančnú stabilitu, Finančná akčná skupina, Bazilejský výbor pre bankový dohľad a Banka pre medzinárodné zúčtovanie, na vypracovaní celosvetovo koordinovaných riešení, ktoré budú rešpektovať európske hodnoty.

Som presvedčená, že je mimoriadne dôležité spolupracovať so všetkými zainteresovanými stranami – či už so spotrebiteľmi, používateľmi, poskytovateľmi služieb, vývojármi alebo orgánmi dohľadu, a v neposlednom rade s Európskym parlamentom a Radou – v snahe zabezpečiť rýchle vykonávanie nových pravidiel podľa aktu o umelej inteligencii. V akte o umelej inteligencii sa posúdenie spotrebiteľských úverov a rizík a stanovovanie cien v oblasti zdravotného a životného poistenia identifikujú ako vysokorizikové aplikácie a musíme venovať osobitnú pozornosť tomu, aby používanie umelej inteligencie v týchto odvetviach spĺňalo normy stanovené v tomto akte. V prípade potvrdenia vo funkcii budem úzko spolupracovať s podpredsedníčkou pre technologickú suverenitu, bezpečnosť a demokraciu, aby sa posúdilo zavádzanie umelej inteligencie vo finančnom sektore. V prípade otázok v súvislosti s právnymi predpismi EÚ v oblasti finančného sektora a ich uplatňovania na umelú inteligenciu budem tiež úzko spolupracovať s komunitou orgánov dohľadu s cieľom určiť, ako najlepšie riešiť tieto problémy.

Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, chcem zaujať proaktívny prístup k riešeniu meniaceho sa prostredia umelej inteligencie v oblasti financií, pričom uznávam potrebu diferencovaného politického prístupu, ktorý ponecháva priestor pre inovácie a využíva príležitosti a výhody, ktoré môže ponúknuť, so spoľahlivým riadením rizík, či už z hľadiska finančnej stability alebo základných práv. Prostredníctvom spolupráce so spoluzákodarcami a zainteresovanými stranami a podpory dialógu by som chcela vytvoriť podporný ekosystém, ktorý umožní finančnému sektoru aj komunite orgánov finančného dohľadu využívať potenciál umelej inteligencie a zároveň zmierňovať jej riziká.

Pokiaľ ide o boj proti praniu špinavých peňazí, balík reforiem, ktorý bol dohodnutý v rámci predchádzajúceho mandátu, má potenciál priniesť skutočnú zmenu v boji proti finančnej trestnej činnosti. Právne predpisy sú však len tak dobré, ako dobré je ich vykonávanie v praxi. Plne súhlasím s cieľom stanoveným v politických usmerneniach pre túto Komisiu, aby sa zamerala na lepšie vykonávanie a presadzovanie pravidiel Únie. Som presvedčená, že ak chceme, aby sa táto reforma uskutočnila a bola úspešná, v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí by sme sa mali zameriavať predovšetkým na túto oblasť. V prípade potvrdenia vo funkcii nadviažem úzku spoluprácu s dezignovaným komisárom pre vnútorné veci a migráciu, aby sme zabezpečili konzistentné prístupy k dosahovaniu našich spoločných cieľov v oblasti boja proti organizovanej trestnej činnosti. Okrem toho zabezpečím úzku spoluprácu medzi Komisiou a členskými štátmi v záujme správnej transpozície novej smernice o boji proti praniu špinavých peňazí a tiež otvorený dialóg s príslušnými odvetviami, aby sa umožnilo bezproblémové zavádzanie požiadaviek nových nariadení o boji proti praniu špinavých peňazí.

Podmienky pre uplatňovanie nového rámca musíme pripraviť do polovice roka 2027. Preto nemôžeme strácať čas. Reforma bola masívna a zahŕňa dôležité novinky, v prípade ktorých musíme zabezpečiť ich súdržné zavedenie. Ak chceme dosiahnuť výsledky, s prácami musíme začať už teraz.

Práce na vykonávacích a delegovaných opatreniach už prebiehajú. Podrobne sa nimi stanoví, ako majú subjekty vo finančnom aj nefinančnom sektore splniť dôležité požiadavky. Prioritou je aj práca na spoločných nástrojoch a metodikách pre dohľad nad týmito sektormi. Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, zabezpečím, aby moje útvary naďalej pokračovali vytýčeným tempom, a to prostredníctvom úzkej spolupráce s Európskym orgánom pre bankovníctvo a vnútroštátnymi orgánmi. O všetkých technických opatreniach sa bude verejne konzultovať, aby dotknuté sektory mohli poskytnúť poznatky a návrhy. Týmto procesom sa zabezpečí, aby regulačné požiadavky boli primerané, úmerné a vhodné na daný účel. Pre mňa osobne bude rovnako dôležité to, aby bol správne zriadený Úrad pre boj proti praniu špinavých peňazí.

Pokiaľ ide o finančné spravodajské jednotky (FIU), už začali práce na harmonizácii spôsobu, akým prijímajú, spracúvajú a navzájom si vymieňajú informácie. Okrem toho Komisia v úzkej spolupráci s finančnými spravodajskými jednotkami v súčasnosti vyvíja novú verziu platformy na bezpečnú výmenu informácií „FIU.net“. Začali sa aj práce na prepojení vnútroštátnych registrov bankových účtov. Všetky tieto činnosti výrazne posilnia schopnosť finančných spravodajských jednotiek rýchlo si vymieňať a analyzovať informácie a oznamovať príslušné prípady orgánom presadzovania práva.

Ak budem potvrdená vo funkcii komisárky, v budúcnosti sa nebudem vyhýbať rozhodnému konaniu. Európa si nemôže dovoliť opakovať rovnaké chyby z minulosti, keď neskoré alebo nesprávne opatrenia, ktoré boli prijaté alebo vykonávané na vnútroštátnej úrovni, ohrozili našu kolektívnu schopnosť bojovať proti finančnej trestnej činnosti. Preto mám v úmysle využiť všetky nástroje na vykonávanie a presadzovanie, ktoré budem mať k dispozícii, vrátane preventívneho konania a konania o nesplnení povinnosti, aby sa zabezpečilo, že rámec a naše orgány dosiahnu naše spoločne dohodnuté ciele.